

KULTURNI BAZAR

2 0 1 4

Cankarjev dom

KULTURA SE PREDSTAVI

Program strokovnega usposabljanja 26. marec 2014

v Cankarjevem domu, Prešernova cesta 10, Ljubljana

Kulturni bazar 2014 prinaša bogat program strokovnega usposabljanja. Več kot petdeset dogodkov v tem dnevu omogoča udeležencem, da si program oblikujejo po svojih potrebah in željah. Program predstavlja različne možnosti, ki jih ponuja in omogoča kakovostna kulturno-umetnostna vzgoja v vzgoji in izobraževanju, pa tudi v vsakdanjem življenju – za kakovosten, ustvarjalen in zdrav življenjski slog.

Strokovno usposabljanje namenjamo:

- strokovnim delavcem vzgojno-izobraževalnih zavodov: vrtcev, osnovnih in srednjih šol,
- strokovnim delavcem osnovnih šol s prilagojenim programom ter zavodom za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami,
- strokovnim delavcem glasbenih šol, dijaških domov, ljudskih univerz, ZRSŠ, CPI, ACS ...,
  - strokovnim delavcem zavodov in organizacij iz kulture in kulturnim ustvarjalcem,
- strokovnim delavcem zdravstvenih in socialnih ustanov, nevladnih organizacij, ki izvajajo javnozdravstvene preventivne programe, ter širši strokovni javnosti,
- strokovnim delavcem na pristojnih ministrstvih, državnih ustanovah, občinah in lokalnih skupnostih,
  - strokovnim delavcem in študentom različnih fakultet in akademij,
  - vsem, ki vas zanima kultura in kulturna vzgoja.

Udeležbo na strokovnem usposabljanju Kulturni bazar 2014 si zagotovite z e-prijavo, ki jo morate poslati čim prej, najpozneje pa do 10. marca 2014.

Potrdilo o udeležbi na strokovnem usposabljanju prejmete vsi, ki se udeležite dogodkov v skupnem obsegu **vsaj osmih šolskih ur**. Strokovni delavci se lahko udeležite tudi le posameznih dogodkov, vendar je v tem primeru prav tako potrebna e-prijava (kot vstopnica).

Priporočamo, da se usposabljanja s posameznega zavoda ali ustanove udeleži več strokovnih delavcev, s čimer si zagotovite večjo udeležbo na predavanjih, delavnicah, predstavah, koncertih ali razstavah. Tako si omogočite tudi celovitejši pregled razstavnih prostorov v treh preddverjih CD, kjer bo poleg predstavitve kulturnovzgojne ponudbe potekal tudi bogat program za otroke, mladino in vse, ki jih zanima kultura.

Udeležba na strokovnem usposabljanju je za vse udeležence brezplačna.

Linhartova dvorana

9.00–10.15 (Ustvarjalnost in nadarjenost)

JAZ SEM TI, uvodna prireditev Kulturnega bazarja 2014

Slovenska komisija za Unesco v sodelovanju z Zvezo Glasbene mladine Slovenije in Kulturnim bazarjem 2014. Izvajalci: učenci in dijaki slovenskih pridruženih šol Unesca, vrhunski slovenski glasbeniki, glasbeno vodenje Igor Leonardi

Mednarodno desetletje zблиževanja kultur 2013–22 je ustvarjalni projekt, ki ga vodi Unesco ter se udejanja v okviru mreže pridruženih šol Unesca v Sloveniji in svetu. V programu, ki je nastal kot odgovor na idejo o zблиževanju kultur, bodo nastopili mladi glasniki in vrhunski glasbeniki Unesca. Program je napoved večerne sklepne prireditve, glasbene predstave o oddaljeni bližini in soncu, ki je eno za vse na modrem planetu.

V podporo

2013-2022

MEDNARODNEMU DESETLETJU
zблиževanja kultur

Vloga kulturno-umetnostne vzgoje pri sistematični skrbi za razvoj nadarjenosti in ustvarjalnosti, predavanje

Predava: dr. Valentin Bucik, Oddelek za psihologijo, Filozofska fakulteta UL

Raziskava *Umetnost zaradi umetnosti? Vpliv kulturno-umetnostne vzgoje* (OECD, 2013) odpira vrsto vprašanj: Katere sposobnosti, veščine, spretnosti in znanje potrebujemo v 21. stoletju in kako do njih? Koliko je ustvarjalnost pomembna in potrebna na delovnem mestu, ki zahteva visoko stopnjo inovativnosti? Predavatelj bo skušal ilustrirati, kolikšna je vloga ter kakšen je učinek umetnosti in kulture pri razvoju nadarjenosti in ustvarjalnosti. Akademski nadarjenosti bo ob bok postavil nadarjenost in ustvarjalnost na različnih kulturno-umetniških področjih. Ob konkretnih primerih domače dobre prakse bo orisal mogoče pristope sodobne vzgoje in izobraževanja, ki vključujejo individualiziranje znotraj skupnosti, samostojnost pri delu in poudarek na različnih procesih, ki vodijo do istega cilja – razvijanja nadarjenosti in ustvarjalnosti. Skrbi za ta razvoj si ni mogoče predstavljati brez načrtnega vključevanja ustvarjalcev in kulturnih ustanov v vzgojno-izobraževalni proces.

10.45–13.00 (Ustvarjalnost in nadarjenost ter Zdrav in ustvarjalni življenjski slog)

Anna van der Heide: Navihani Bram, filmska predstava s pogovorom

Režija: Anna van der Heide, Nizozemska, 2012, distribucija v Sloveniji: FIVIA – Vojnik, scenarij: Tamara Bos, animacija: Balder Westein, montaža: Michiel Reichwein, glasba: Fons Merkies, igrajo: Coen van Overdam, Roosmarijn van der Hoek, Katja Herbers, Tjebbo Gerritsma, René Groothof, Egbert-Jan Weeber, Isabelle Smit, produkcija: Burny Bos, Ruud van der Heyde. Izvirni jezik nizozemščina, sinhronizacija v slovenščino: glas: Katja Preša, izvedba: Kinodvor. Pogovor vodi: mag. Barbara Hanuš

Bram je radoveden, bister in neizmerno nemiren. Veseli se začetka šole, ko se bo kot prvošolec lahko naučil veliko novih stvari. Vendar pa njegovo veselje nad šolo hitro splashni, saj se z učiteljem nikakor ne ujmeta. Ta v razredu zahteva pozornost, vestno delo in mirno sedenje, česar pa Bram preprosto ne zmore. Težave se kopičijo in v šolo pokličejo starše. Skupaj iščejo načine, kako nemirnega dečka prilagoditi šolskim pravilom in zahtevam. Na šolo pride novi učitelj, ki s seboj v razred prinese tudi nove načine poučevanja in posluš za drugačnost. Z Bramom mu uspe navezati stik in dečku se počasi vrača samozavest, skupaj z njo pa motivacija in veselje do šole.

Po filmu se bomo s strokovnimi delavci pogovarjali o odnosu med učenci in učitelji ter temah, ki jih film odpira.

Foto: Arhiv FIVIA - Vojnik

14.00–15.00 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Zdrav življenjski slog v slovenskih animiranih filmih, projekcija filmov in kratek uvodni pogovor z otroki o animiranem filmu

Koprodukcija: Slovenski filmski center, Slovenski filmski arhiv, RTV Slovenija, Slovenska kinoteka, Animateka

Projekcija izbora slovenskih animiranih filmov na temo zdrav življenjski slog. Z izbranimi risanimi filmi se bomo sprehodili skozi zgodovino slovenske animacije v tistem segmentu, ki se je na različne načine posvečal vprašanju izboljšanja bivanjskih razmer, zdravega načina življenja ter obsodbe posegov, ki ogrožajo naravo in človeka. Predvajali bomo dela, ki kritično presojujejo določene razvade, se upirajo potrošništvu ter se zavzemajo za varovanje okolja in zdrav odnos do sveta. Kratak pregled, ki sega od *Hribcev* do *Bizgecev* in od *Deteljčka* do *Deželice Pimpan*, bo uvedel avtor izbora dr. Andrej Šprah iz Slovenske kinoteke.

Marjan Mantek: Hribci

18.00–19.30

JAZ SEM TI, sklepna prireditev Kulturnega bazarja 2014

Slovenska komisija za Unesco v sodelovanju z Zvezo Glasbene mladine Slovenije, Kulturnim bazarjem 2014 in UNESCO mladinsko platformo. Izvajalci: učenci in dijaki slovenskih pridruženih šol Unesca, vrhunski slovenski in tuji glasbeniki – glasbeno vodenje Igor Leonardi, scenarij: Cvetka Bevc

Mednarodno desetletje zблиževanja kultur 2013–22, ustvarjalni projekt, ki ga vodi Unesco ter se udejanja v okviru mreže pridruženih šol Unesca v Sloveniji in svetu, predstavlja ustvarjalni izziv mladim slovenskim glasnikom Unesca, slovenskim glasbenikom, ki igrajo glasbo drugih dežel, in tujim glasbenikom, delujočih pri nas. Glasbena predstava o oddaljeni bližini in soncu, ki je eno za vse na modrem planetu.

V podporo

2013-2022

MEDNARODNEMU DESETLETJU
zблиževanja kultur

Kosovelova dvorana

9.00–9.30 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Za devetimi gorami, pripovedovalsko-glasbeni sprehod

Izvajajo: mag. Anja Štefan (pripovedovanje), Boštjan Gombač (klarinet, piščali, zvočila), Janez Dovč (harmonika, zvočila)

Z Janezom Dovčem, Boštjanom Gombačem in Anjo Štefan se bomo sprehodili skozi nekaj slovenskih ljudskih pravljic in viž. Anja Štefan (pesnica, pisateljica, pripovedovalka in vodja festivala *Pravljice danes*) bo zgodbe zajemala iz svoje knjige slovenskih pripovedi *Za devetimi gorami*. Boštjan Gombač in Janez Dovč, glasbenika z dolgoletnimi izkušnjami v ljudski in avtorski godbi, pa bosta zgodbam dodala glasbeni odmev. Vsi trije so svoje ustvarjanje nedavno prepletli v istoimensko zgoščenko, še raje pa ga mladim in starejšim ponudijo v živo. Verjamejo, da z izbranimi pripovedmi, glasbo in umetnostjo nasploh odpiramo vrata plodnejšemu in bolj zdravemu življenju.

Ilustracija Ančke Gošnik Codec iz knjige Anje Štefan *Za devetimi gorami*. (MKZ, 2012).

10.00–13.00 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Zdravo, kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa, tematska razprava s predstavitvami kulturnih vsebin

Sodelujejo: Mojca Gobec, Ministrstvo za zdravje; dr. Erika Rustja, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport; dr. Gašper Troha, Ministrstvo za kulturo; Maja Krajnc, Društvo za širjenje filmske kulture Kino!; Helena Jeriček Klanšček, Nacionalni inštitut za javno zdravje; mag. Martina Peštaj, RTV Slovenija; Lilijana Sulič, Osnovna šola Miloške Štrukelj Nova Gorica; dr. Saška Roškar, Nacionalni inštitut za javno zdravje; mag. Anja Štefan, pripovedovalka. Pogovor vodi: Meta Ornik

Celostni razvoj otroka krepimo od njegovega zgodnjega otroštva naprej - tako lahko vplivamo tudi na bolj zdravo in ustvarjalno življenje v odraslosti. Z zdravjem povezano vedenje, v katero sodijo prehranske navade, redna telesna dejavnost, skrb za zdravje ..., se namreč oblikuje že v otroštvu in mladostništvu, ohranja pa se tudi v poznejšem življenju. Med zelo pomembne varovalne dejavnike pred tveganim vedenjem, ki dobro vpliva na zdravje, sodi tudi dejavno in kakovostno preživljanje prostega časa. Poleg športa so tu zagotovo tudi kakovostne kulturne vsebine in dejavnosti, ki nas učijo o življenju, spodbujajo našo ustvarjalnost in nas spodbujajo h (kritičnemu) razmišljanju.

V tematski razpravi bodo strokovnjaki iz zdravja, vzgoje in izobraževanja ter kulture spregovorili o tem, kako lahko z različnimi kulturnimi dejavnostmi in vsebinami popestrimo življenje otrok in mladostnikov. Posebno pozornost bodo namenili ustvarjalnemu preživljanju prostega časa in prednostim, ki jih prinaša dejavno vključevanje mladih na različnih področjih kulture, tako v vzgojno-izobraževalnih zavodih kot v kulturnih ustanovah.

Kulturne vsebine pa so lahko tudi odlično izhodišče za izvajanje vodenih pogovorov o različnih zdravstvenih temah. Pri tem se je pomembno zavedati odgovornosti, da mladim v poplavi informacij, s katerimi so soočeni, občutljive vsebine predstavimo primerno in da, kadar je to potrebno, zagotovimo pomoč usposobljenih strokovnjakov. Skupno delo različnih področij, kulturnih ustanov, zdravstvenih delavcev, zaposlenih v vzgojno-izobraževalnih zavodih in usposobljenih strokovnjakov za posamezne teme, ima lahko pozitivne učinke na zdravje, ravno tako pa lahko z neprimernim pristopanjem naredimo več škode kot koristi. Kaj lahko naredimo skupaj?

Tematska razprava bo podprta z odlomki otroških in mladinskih oddaj RTV Slovenija ter posnetkov filmov iz Slovenske kinoteke, sklenili pa jo bomo s pravljico v izvedbi pripovedovalke mag. Anje Štefan.

14.00–15.00

Čebelarstvo in kultura: učimo se pri čebelah, tematska razprava

Sodelujejo: Matija Krečič (violina); predstavnik Ministrstva za kmetijstvo in okolje; Boštjan Noč, predsednik Čebelarke zveze Slovenije (ČZS); Katja Praprotnik, Muzeji radovljiške občine; Emilija Kavčič in Helena Cilenšek, OŠ F. S. Finžgarja Lesce; predstavnik ekološke oziroma turistične kmetije s tradicijo družinskega čebelarjenja; vodi: Špela Frlic, Pripovedovalski Variete

Že Valvazor je v svoji *Slavi vojvodine Kranjske* 1689 pohvalno pisal o kranjski čebeli in čebelarjih. Spoznali bomo bogato kulturno-izobraževalno tradicijo čebelarstva v Sloveniji, njegovo neobhodno povezanost s kmetijstvom, varovanjem naravnih virov in biotsko raznovrstnostjo.

Združeni narodi so 2014 razglasili za mednarodno leto družinskega kmetovanja: spoznali bomo čebelarjenje tudi kot eno od pomembnih družinskih tradicij, ki se pri nas prenaša iz roda v rod.

Kar nekaj slovenskih muzejev v svojih zbirkah predstavlja bogato tradicijo slovenskega čebelarstva. Predstavljena bo ponudba slovenskih muzejev na področju biologije čebel, zgodovine slovenskega čebelarstva, ljudske umetnosti na panjskih končnicah, ekologije ipd., ki vključuje tudi pester pedagoški program (delavnice, ogleda opazovalnih panjev ...).

Tematsko razpravo bosta popestrila *Čmrljev let* ter ljudska pravljica o čebelah in medu.

In če morda še niste vedeli za mednarodno uspešnost našega medu – slovenski med je 19. slovenski proizvod, registriran pri Evropski komisiji.

Poslikana panjska končnica, Čebelarški muzej v Radovljici

15.30–16.15 (Ustvarjalnost in nadarjenost)

Robotika v slovenski sodobni umetnosti, predavanje s pogovorom

Izvajajo: Srečo Dragan, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje UL; Matjaž Mihelj, Fakulteta za elektrotehniko UL; Franc Solina, Fakulteta za računalništvo in informatiko UL; Aleš Ude, Institut Jožef Štefan

Predstavitve bo potekala po protokolu kratkega diskurza skozi zgodovino robotske umetnosti pri nas in se nato osredotočila na konkretno razstavo *ARTROBOLAB*, ki je bila decembra 2013 v Kulturnem središču vesoljskih tehnologij (KSEVT) v Vitanju.

Firbcologi, Arhiv RTV Slovenija

Razstava je primer uspešnega povezovanja Akademije za likovno umetnost in oblikovanje (ALUO), katedre za Video in nove medije ter Fakultete za elektrotehniko (FE), Laboratorij za robotiko, ter razširjenega mreženja z ljubljansko Fakulteto za računalništvo in informatiko, Laboratorij za računalniški vid, Inštitutom Jožef Štefan, Univerzitetnim rehabilitacijskim inštitutom Soča in ABB d.o.o.

Rezultat te povezave umetniškega in znanstvenega so realizacije osmih umetniških interaktivnih robotskih del študentov ALUO in FE.

16.45–17.30 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Pogovor o(b) Razrednem sovražniku, filmska vzgoja

Sodelujejo: dr. Saška Roškar, Nacionalni inštitut za javno zdravje, psihologinja, in Jure Grgurevič, Gimnazija Šentvid, profesor matematike in psihologije; vodi: Maja Krajnc, odg. urednica revije KINO!, Kino-katedra za srednješolce, Slovenska kinoteka

Celovečerni prvenec mladega slovenskega režiserja Roka Bička je zelo intenzivna drama, ki se dotakne občutljivih tem, kot sta odraščanje in vzgoja, postavljeni v kompleksno okolje šolskega prostora. Odsev družbe avtor prikaže skozi mikrosvet srednješolcev, ki predstavljajo izjemno ranljivo generacijo in tako zelo dovzetno za dogajanje okoli njih. Po avtorjevih besedah se samomor v filmu pojavi »kot sprožilni moment za dogodke, ki nato poskušajo prerasti meje šolskih zidov in so odraz današnjega splošnega družbenega ozračja. Ekstremne razmere prikažejo prepad med zelo različnima generacijama, ki ga tragedija le še poglobi.« Film je odlična iztočnica za pogovor o tematiki duševnih stisk – kako se odražajo na posamezniku in kako jih doživlja, kako stiske prepozna ali ne prepozna okolica, kako se ta na takšne stiske odzove ...

18.00–19.00 (Ustvarjalnost in nadarjenost)

Animirani film, predstavitev in projekcija animiranega filma Špela Čadež

Izvajajo: Špela Čadež, avtorica animiranih filmov

Animirani film ali risanka nas spremlja že od ranega otroštva. Prav otroci jih imajo najraje. Kako pa nastane animirani film? Špela Čadež je ustvarjalka lutkovnih animiranih filmov, večkrat predvajanih in nagrajenih po festivalih široko po svetu. Predstavila nam bo zakulisje nastajanja animiranega filma. Ogleдали si bomo njen zadnji film *Boles* (2013), fotografije nastajanja projekta, lutke in del scenografije.

20.00–22.00 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Razredni sovražnik, filmska projekcija in pogovor

Režija: Rok Biček, Slovenija, 2013; scenarij: Nejc Gazvoda, Rok Biček, Janez Lapajne; produkcija: Triglav film; igrajo: Igor Samobor, Nataša Barbara Gračner, Tjaša Železnik, Maša Derganc, Robert Prebil, Voranc Boh, Jan Zupančič, Daša Cupevski, Doroteja Nadrah, Špela Novak, Pia Korbar, Dan Mrevlje; distribucija v Sloveniji: Fivia

Sodelujejo: Igor Samobor, igralec; pogovor vodi: Maja Krajnc, Društvo za širjenje filmske kulture Kino!

Na srednjo šolo pride novi profesor nemščine Robert Zupan (Igor Samobor je za vlogo na letošnjem Festivalu slovenskega filma prejel tudi nagrado vesna za najboljšega igralca). Odnos med profesorjem in dijaki je zaradi njegovega načina poučevanja, hladnosti in strogosti napet že od prvega srečanja. Razmere se še zaostrijo, ko ena izmed dijakinj stori samomor, njeni sošolci pa profesorja obtožijo, da je zanj odgovoren. Skupina gimnazijcev se pod vplivom tragičnega dogodka profesorju in drugim zaposlenim na šoli upre, kar privede do nesoglasij med dijaki, profesorji in starši ter celo med dijaki samimi.

Foto: Triglav film

Boles, Arhiv Špele Čadež

Štihova dvorana

9.30-10.05

Hervé Tullet: Turlututu, otroška lutkovna predstava

Koprodukcija: Lutkovno gledališče Ljubljana in Centre de Créations pour l'Enfance Tinquieux (FR); režiser Matija Solce; avtor Hervé Tullet; dramaturgija Mateja Bizjak Petit; nastopa Maja Kunšič

Lutkovna miniatarka iz kovčka za najmlajše temelji na dogodivščinah Turlututuja, lika, ki ga že več let razvija priznani francoski ilustrator in avtor Hervé Tullet. Turlututu je živahen, razigran, navihan in prsrčen lik, ki iz slikanice prestopi na oder in se takoj izgubi. Na poti iskanja se gledalci znajdejo v domišljijem svetu, v katerem se začnejo dogajati čudežne gledališke stvari. Otroci postanejo dejavni soustvarjalci predstave, v kateri z režijskimi, interpretacijskimi in tehničnimi domislicami lutkovnost zaživi v vsej svoji razsežnosti.

Foto: Urška Boljkovac

10.20-11.30

Vizija gledališke vzgoje na področju lutkovnega gledališča in gledališča za mlade, pogovor

V pogovoru sodelujejo: Nina Meško, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Uroš Korenčan in Ajda Rooss, Lutkovno gledališče Ljubljana, Meta Lavrič in Iztok Kovač, Španski borci ter Maja Kunšič, animatorica in igralka; vodi: Zala Dobovšek, gledališka kritičarka in dramaturginja

Na pogovoru bodo ustvarjalci uprizoritve *Hervé Tullet: Turlututu*, gledališki strokovnjaki in drugi vabljeni gostje spregovorili o pomembnosti izbire kakovostnih predstav za otroke in mladino ter o dolgoročni viziji kulturne vzgoje na področju lutkovnega gledališča in gledališča za mlade.

12.00-13.00

Partnersko sodelovanje med osnovnimi šolami in kulturnimi ustanovami/umetniki

Zavod RS za šolstvo je v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport in Ministrstvom za kulturo povabil dve osnovni šoli, da predstavita dlje trajajoča projekta partnerskega sodelovanja s kulturnimi ustanovami/umetniki:

● Spoznaj, varuj, ohrani na OŠ Draga Kobala Maribor – Kobalov kulturni drobiž

Sodelujejo: Marjetka Berlič in Sonja Vrečič, OŠ Draga Kobala Maribor; Milena Antonić, ZVKDS – OE Maribor; Aleksandra Berberih Slana, Muzej narodne osvoboditve Maribor

Spoznali bomo povezovanje OŠ Draga Kobala z različnimi kulturnimi ustanovami v Mariboru (ZVKDS – OE Maribor, Muzej narodne osvoboditve Maribor, Pokrajinski arhiv Maribor, Center za judovsko kulturno dediščino Sinagoga Maribor ter Pokrajinski muzej Maribor). Predstavili nam bodo tudi povezovanje družboslovnih in naravoslovnih vsebin pri delu z nadarjenimi učenci in povezovanje z zunanjimi kulturnimi ustanovami.

● Filmska vzgoja na OŠ Gorišnica

Sodelujeta: Boštjan Rihtar, OŠ Gorišnica, in David Sipoš, režiser in scenarist

Spoznali bomo filmsko dejavnost, ki na OŠ Gorišnica poteka že od leta 2007 v okviru likovnega snovanja, povezujejo pa jo tudi z drugimi predmeti. Učenci tretje triade vse leto spoznavajo sodobne medije, različne stopnje dela pri pripravi filmov in se seznanijo s strokovnjaki/kulturnimi delavci na tem področju. Na šoli vsako leto tudi pripravijo filmski festival Zlati klas.

14.00-15.30

Partnersko sodelovanje med vrtci in kulturnimi ustanovami/umetniki

Zavod RS za šolstvo je v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvom za kulturo povabil tri vrtce, da predstavijo dlje trajajoče projekte partnerskega sodelovanja s kulturnimi ustanovami/umetniki:

● Z igro v kiparski svet Dragice Čadež

Sodelujejo: Jasna Herga, Majda Hrzenjak in Metka Vernik, Vrtec Jadvice Golež Maribor; Brigita Strnad, Umetnostna galerija Maribor (UGM); Rajka Bračun Sova, pedagoginja v kulturi in kustosinja

Neposreden stik s kipi Dragice Čadež v UGM je otrokom in njihovim staršem omogočil nova spoznanja o sebi in svetu, bogatenje odnosov z drugimi, ustvarjalno razmišljanje in razvijanje lastnih sposobnosti. Celostno zasnovani projekt je prispeval tudi k profesionalnemu razvoju strokovnih delavk, tako tistih v vrtcu kot v galeriji, kar je z vidika medinstitucionalnega sodelovanja še posebej pomembno.

● Raziskovanje preteklosti skozi otroške oči

Sodelujeta: Renata Novak, Vrtec Mornarček Piran, in Duška Žitko, Pomorski muzej Piran

Za uspešno in učinkovito izvedbo dejavnosti, pri katerih otroci spoznavajo kulturno in naravno bogastvo materialne in nematerialne dediščine domačega kraja, je nujno, da vrtec razvije oblike sodelovanja in podpore z različnimi ustanovami. Večletno uspešno sodelovanje vrtca in muzeja omogoča njuno vpetost v okolje. Ob skupno načrtovanih dejavnostih spodbujajo možnosti za razvijanje občutljivosti ter naklonjenosti do kulturne in naravne dediščine pri predšolskem otroku.

● Grafične zgodbe

Sodelujejo: Darja Štirn Koren, Vrtec Vodmat; dr. Robi Kroflič, Filozofska fakulteta UL; Jure Markota, samostojni umetnik, akad. kipar, vizualni umetnik; Lili Šturm, Mednarodni grafični likovni center

Projekt *Grafične zgodbe* je odgovor na procesno večmesečno raziskovanje sodobnega grafičnega ustvarjanja in postopkov, pri čemer so se otroci in vzgojiteljice spoznavali s sodobno grafično umetnostjo. Ob raziskovanju različnih zvrsti ter iskanju meje med tehniko in umetnostjo so predšolski otroci postajali *ustvarjalci* svojih likovno-grafičnih izdelkov. Na likovno-grafična sporočila otrok se je odzival umetnik, ki je vsaki skupini pripravil svoj grafični list z likovno vsebino. V nadaljevanju so otroci likovno vsebino dopolnjevali po svoje in tako izdelali grafiko. Nastalo je devet enkratnih zgodb ...

16.00–17.30 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Kajenje in umetnost, okrogla miza

Sodelujejo: Vesna Kerstin Petrič, Ministrstvo za zdravje; Jan Peloza, Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija; Helena Koprivnikar, Nacionalni inštitut za javno zdravje; dr. Karmen Erjavec, Fakulteta za družbene vede UL; mag. Mojca Jan Zoran, Ministrstvo za kulturo; Jelka Stergel, Slovenski filmski center; dr. Ljubica Marjanovič Umek, Filozofska fakulteta UL; Diana Šumenjak, Vrtec Jarše Ljubljana; pogovor vodi: Vesna Kerstin Petrič, Ministrstvo za zdravje

Strokovnjaki iz zdravja, vzgoje in izobraževanja ter kulture bodo razpravljali, kako najti ravnovesje med različnimi interesi v korist zdravja mladih. Predstavljene bodo marketinške aktivnosti, ki jih uporablja industrija, da bi s svojimi sporočili dosegla mlade. Kako mlade ozavestiti, da bodo znali ločiti umetnost od različnih marketinških prijemov? Kako jih skozi umetnost učiti kritičnega mišljenja in kritičnega odnosa do umetnosti ter do aktualnih družbenih vprašanj?

K udeležbi so še posebej vabljeni odgovorni za medijsko vzgojo.

Dvorana Duše Počkaj

11.00–12.40

Fran Levstik: Martin Krpan, mladinska predstava in pogovor z ustvarjalci

Koproducenta Drama SNG Maribor in SNG Drama Ljubljana; režiser in scenarist Janez Burger; likovna zasnova in animacija Zavod Strup produkcija; glasovi Jernej Šugman, Nejc Ropret, Vlado Novak, Davor Herga, Irena Varga, Bojan Marošević, Ksenija Mišič, Viktor Meglič, Matevž Biber, Ivica Knez, Mirjana Šajinovič; nastopajo: Janez Škof – pripovedovalec (SNG Drama Ljubljana)

V pogovoru sodelujejo: Helena Rožman, Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki, Dušan Teropšič, plesalec in koreograf, Janez Škof, igralec SNG Drama Ljubljana; vodi: Nika Arhar, publicistka in gledališka kritičarka

Pogumni slovenski junak Martin Krpan z Vrha na svoji mali kobilici skrivaj tovari angleško sol. Levstikova pripovedka iz leta 1858 predstavlja močnega in neustrašnega junaka, ki ga sam cesar povabi na Dunaj, da bi cesarski dvor rešil pred strašnim Brdavsom. Za uspešno rešitev cesarskega dvora

je Krpan pošteno nagrajen. Režiser uprizoritve Janez Burger se spominja briljantnega Martina Krpana na legendarni vinilni plošči v interpretaciji Staneta Severja, ki ga je skozi pripovedovanje zgodbe zapeljal v svet topline, ironije in prave pravljicaške magije. Severjeva interpretacija ga je navdahnila pri ustvarjanju uprizoritve za otroke, v kateri nas pripovedovalec zapelje v zgodbo in nas prepusti delovanju brezmejne domišljije.

Sledil bo pogovor z ustvarjalci uprizoritve in povabljenimi gosti, ki bodo spregovorili o motivu Martina Krpana tudi v drugih umetniških zvrsteh (likovni, plesni, literarni).

Foto: Peter Uhan

14.00–14.45

Andrej Rozman Roza: Pesmi iz rimogojnice, literarno-gledališka predstava

Produkcija Rozinteatr; izvedba in koncept: Andrej Rozman Roza

Pesmi iz rimogojnice je nova knjiga pesmi Andreja Rozmana Roze, ki tako po priljubljenosti kot odličnosti sega na sam vrh slovenskega pesništva za otroke in mladino. Pesmi so ritmične in bogato zvočne ter duhovite, izpričujejo igrivost in veselje do življenja. Avtor jih bo predstavil v obliki dinamičnega literarno-gledališkega dogodka.

Foto: Dragan Arrigler

16.00–17.15

Andrej Rozman Roza: Tri pravljice, literarno-gledališka predstava in pogovor z avtorjem

Produkcija Rozintea; izvedba in koncept: Andrej Rozman Roza

Ognjeblisk in Grozobruh je pravljica o zadnjih ljubljanskih zmajih. Oče Grozobruh in sin Ognjeblisk se sporečeta glede požiranja najlepše mladenke. Sin se upre, in ko oče izve, da je vegetarijanec, besni na ženo, ki je iz otroka napravila šlevo. Sin dokaže, da ni šleva, saj brani mamo in mladenko ter premaga očeta. Tema pogovora sta lahko spreminjanje navad in zakonov ter medgeneracijski razkorak.

Zgodba o žabcu, ki misli, da je začaran princ, in ne opazi drugih žab, ker ves čas nestrpno čaka človeško princesko, govori o identificiranju z junaki in vstopanju v zgodbe ter je iztočnica za pogovor o tem, zakaj je žabec verjel, da je nekaj, kar ni.

Zgodba o kozličku in prašičku, ki si hočeta iz dvorane ogledati predstavo, v kateri uspešno nastopata, govori o nezmožnosti uzreti sebe med nastopom oziroma v živo ter je lahko iztočnica za pogovor o razliki med gledališko predstavo in filmskim posnetkom.

Po predstavi bo potekal pogovor z avtorjem.

Klub CD

9.00–10.30 (Ustvarjalnost in nadarjenost)

Cajon – škatla, polna ritma, glasbena delavnica

Izvajalec: Jaka Strajnar, akademski glasbenik tolkalec in profesor tolkal

Na delavnici bodo strokovni delavci spoznali glasbilo *cajon* in dobili odgovor na vprašanje, kako ga lahko uporabljajo pri pouku glasbene umetnosti ali pri glasbenih ustvarjalnih projektih in zakaj je igranje nanj za učence ustvarjalno početje. Strokovni delavci bodo opazovali potek delavnice, ki jo bo vodil Jaka Strajnar, lahko bodo v njej tudi sodelovali.

Na delavnici bodo učenci spoznali nekatere reprezentativne svetovne ritme (od polke, prek rocka do sambe) ter se preizkusili v improvizaciji in diriganju. Igranje na *cajon* v skupini krepi koncentracijo in zaradi igranja z obema rokama tudi koordinacijo.

Osnovna tehnika igranja na *cajon* je nezapletena in tudi učencem brez glasbenega predznanja omogoča, da uživajo ob igranju ter tako širijo svoje glasbeno znanje in razgledanost.

11.00–13.00 (Ustvarjalnost in nadarjenost)

Razvijanje nadarjenosti skozi umetnost in kulturno-umetnostno vzgojo, tematska razprava

Sodelujejo: dr. Mojca Juriševič, Center za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti Pedagoške fakultete UL; mag. Tanja Bezić, Zavod RS za šolstvo; dr. Branka Rotar Pance, Akademija za glasbo UL; mag. Marija Lubšina Novak, OŠ Brežice; Marija Mahne, Zavod UMMI; dr. Valentin Bucik, Filozofska fakulteta UL. Vodi: dr. Mojca Juriševič

V tematski razpravi bodo sodelovali strokovnjaki iz vzgoje in izobraževanja ter kulture, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in spodbujanjem nadarjenosti. Spoznali bomo delovanje Centra za raziskovanje in spodbujanje nadarjenosti Pedagoške fakultete UL, povabili nas bodo na 14. evropsko konferenco ECHA (*European Council for High Ability*) z delovnim naslovom *Premislek o nadarjenosti: nadarjenost v digitalni dobi (Re:thinking Giftedness: Giftedness in the Digital Age)*, ki bo v soorganizaciji PeF UL potekala od 17. do 20. septembra 2014 v Ljubljani.

Seznani se bomo s stanjem, problemi in dilemami zgodnjega prepoznavanja nadarjenih na umetniških področjih ter spodbujanja njihovega razvoja v okviru rednega pouka in razširjenega programa dela šol (*Analiza ZRSS o izvajanju Koncepta odkrivanja in dela z nadarjenimi v slovenskih osnovnih in srednjih šolah*). Predstavili nam bodo nekaj domačih in tujih primerov odličnega ravnanja, ki dokazuje, kako pomembno je v vrtcih in šolah upoštevati, da sta kulturno-umetnostna vzgoja ter umetniška ustvarjalnost ključna dejavnika celostnega in harmoničnega razvoja vseh otrok in mladostnikov, in še posebej nadarjenih. Prav tako lahko odločilno prispevata k zmanjševanju ovir ali težav v njihovem razvoju, če se te pojavijo.

V razpravi se bomo podrobneje posvetili prepoznavanju glasbeno nadarjenih učencev in dijakov, njihovem prepoznavanju ter obravnavi v splošnem in glasbenem šolstvu. Spoznali bomo *Glasbeno olimpijado*, skupen projekt Zveze glasbene mladine Slovenije in Akademije za glasbo v Ljubljani, ki glasbeno nadarjenim učencem in dijakom omogoča celostno glasbeno predstavitev.

Ob primeru OŠ Brežice bomo spoznali, kako lahko v programu šole skrbijo za spodbujanje celostnega razvoja učencev in kakovostno kulturno-umetnostno vzgojo. Izvedeli bomo, kako so mladi na taborih preživljali ustvarjalne dni ob povezovanju umetniških in naravoslovnih dejavnosti (*Dnevi ustvarjalnih otrok – Dnevi ustvarjalne mladine*). V razpravi, ki jo bo vodila dr. Mojca Juriševič, bo sodeloval tudi dr. Valentin Bucik, ki bo odgovarjal na vprašanja s svojega predavanja *Vloga kulturno-umetnostne vzgoje pri sistematični skrbi za razvoj nadarjenosti in ustvarjalnosti* (glej Linhartova dvorana ob 9.00).

14.00–15.30

Partnersko sodelovanje med srednjimi šolami in kulturnimi ustanovami/umetniki

Zavod RS za šolstvo je v sodelovanju z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvom za kulturo povabil tri srednje šole, da predstavijo dlje trajajoče projekte partnerskega sodelovanja s kulturnimi ustanovami/umetniki:

Foto: Arhiv Jaka Strajnarja

● Raziskovanje kot učna strategija

Sodelujejo: Karla Kofol, Tolminski muzej; Milica Rutar, Gimnazija Tolmin; Mojca Dobravec, Gimnazija Tolmin; Urša Leban, Gimnazija Tolmin

Gimnazija Tolmin je v prejšnjem šolskem letu dijakom 3. letnika ponudila medpredmetno povezavo slovenščine in zgodovine, pri kateri je poleg gimnazijskih učiteljev enakovredno sodelovala strokovna delavka Tolminskega muzeja. Ob podpori mentorjev z različnih področij so želeli spodbuditi ustvarjalnost mladih in jih usmeriti v raziskovalno delo. Njihov izziv je bilo proučevanje odraščanja mladostnika nekoč in danes. Ob dokumentarnem filmu *Kaj nam pa morejo*, končnem izdelku projekta, bodo predstavili vsebino, potek in organiziranost projekta.

● Kulturna dejavnost II. gimnazije Maribor

Sodeluje: mag. Ivan Lorenčič, II. gimnazija Maribor

II. gimnazija Maribor je v času svojega obstoja uvedla sistem kulturne dejavnosti, ki pokriva skoraj vsa področja kulturne ustvarjalnosti. Nekatere dejavnosti (npr. muzikal) presegajo amaterski okvir. Prenovljeni amfiteater omogoča odlične razmere za delo in gostovanje profesionalnih izvajalcev ter pomeni eno izmed kulturnih središč Maribora.

● ŠUGLA na Taboru, interaktivni gledališki performans

Sodelujejo: Saša Šterk in Andreja Gimpelj, Dijaški dom Tabor Ljubljana; Tea Vidmar, Šola uličnega gledališča ŠUGLA in dijaki Dijaškega doma Tabor Ljubljana

Dijaški domovi so stičišče najrazličnejših generacij in interesnih skupin. Mladi, ki so vsakodnevno vpeti v nemalokrat utrujajoče in zahtevno formalno izobraževanje, se v prostem času (ko si običajno želijo le počitka) srečujejo s strokovnimi delavci in sodelavci, ki jih spodbujajo k razvijanju osebne odgovornosti in udeleževanju na različnih področjih, pri tem pa skušajo predstaviti tudi ustvarjalen in izviren pristop pri spoprijemanju z različnimi novimi izzivi. Skupaj so zasnovali projekt, pri katerem ŠUGLA s skupino dijakov Dijaškega doma Tabor na seriji srečanj pripravi in izvede interaktivni gledališki performans.

16.00–17.30

EMONA 2000, predstavitev dogajanj ob 2000-letnici Emone

Sodelujejo: Mestna občina Ljubljana, Muzej in galerije mesta Ljubljane, Narodni muzej Slovenije, Ljubljanski grad, Turizem Ljubljana

Foto: Arhiv MČML

Sodelujoče ustanove vam predstavljajo dogajanje ob praznovanju 2000-letnice nastanka Emone, antične predhodnice sodobne Ljubljane. Spoznali boste učinkovite pristope pri spoznavanju kulturne dediščine, ki temeljijo na primerih dobrih izkušenj. Izkusili boste ravnanje s predmeti, eksperimentiranje, okušanje dobrot in spoznavanje načinov ohranjanja kulturne dediščine. Tako boste lahko mladim omogočili razvijanje zavesti o njenih vrednotah.

20.00–21.00

Improklet – Smeh je pol zdravja, radijska improvizacijska oddaja

Vodi: Lea Ogrin, sodelavka programa za mlade na 1. programu Radia Slovenija; sodelujejo dijaki Šolske impro lige Gimnazije Vič

Prva sezona nove oddaje *Improklet*, ki je bila na sporedu vsakih štirinajst dni v sredinem večernem programu med 20.00 in 21.00 na 1. programu Radia Slovenija, je sodelujočim srednješolskim ekipam in poslušalcem ponudila veliko smeha, dobre volje in zabave. Od začetnih osmih ekip Šolske impro lige (ŠILA) sta se v finalnem obračunu pomerili ekipi Gimnazije Vič in Gimnazije Poljane. Za mišjo dlako so dijaki Gimnazije Vič premagali Gimnazijo Poljane. Koncept oddaje *Improklet* je temeljil na klasičnih gledaliških improvizacijskih disciplinah, za katere svoje predloge dajejo poslušalci oziroma publika. Ker je bila oddaja *Improklet* dobro sprejeta med mladimi poslušalci, smo prepričani, da bo nastop mladih improvizatorjev nasmejal predstavnike vseh generacij.

Foto: Arhiv Radia Slovenija

Klub Lili Novy

9.00–9.45 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Ali se tudi Krtek Črtek kdaj skrega s svojimi prijatelji? Otroške televizijske oddaje kot pomoč pri pogovorih s predšolskimi otroki, delavnica z ogledom oddaj

Izvajajo: uredniki oddaj v Otroškem in mladinskem programu TV Slovenija

Domače televizijske oddaje za otroke imajo velik pomen: ustrezno izbrane za najmlajše gledalce ponujajo odlično priložnost za pogovore z njimi. Otroci se poistovetijo z junaki, skozi njihove prigode razmišljajo in govorijo o svojih strahovih, stiskah in hrepenenjih. S pomočjo oddaj je lažje govoriti tudi o težjih temah, ki so del našega vsakdana. Na delavnici si bomo s skupino otrok ogledali izbrano oddajo in vam prikazali primer vodene pogovora z otroki, v katerem bomo vsi razširili svoja obzorja.

Foto: Arhiv RTV Slovenija

10.15–11.00 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Zakaj gledati svetovalno-izobraževalno oddajo Turbulenca? Predavanje s televizijskimi odlomki in pogovor o uporabnosti oddaje v praksi

Izvajajo: Milica Prešeren, RTV Slovenija; sodeluje: dr. Branka D. Jurišič, specialna pedagoginja

Zakaj? Ker se lahko zgodi komurkoli in kadarkoli: od žalosti do sreče, od problemov do rešitev, od nevednosti do znanja. Tisti, ki v *Turbulenci* pripovedujejo o svojih izkušnjah – dobrih in slabih –, pripovedujejo tudi zgodbe vseh nas. Skozi oči drugih in drugačnih, pa tudi ob podpori strokovnjakov, se tako soočamo z lastnimi zadregami, strahovi, dvomi, negotovostjo, željami; lažje razumemo, spremenimo, kaj naredimo, ustvarimo – priložnost, ki jo je škoda zamuditi. V prepletu besede in slike, zanimivih odlomkov iz oddaje in primerov dobrih izkušenj bo čas tudi za vprašanja ter pogovor o poteh iz vrtnca zadreg in težav, do novega znanja in spoznanj, kot jih ponuja *Turbulenca*.

11.30–12.15

Tehnika govora, diha in glasu, delavnica

Izvajajo: Jelka Breznik, RTV Slovenija

Program delavnice tehnika govora, diha in glasu je praktično naravnano. Sestavljen je iz vaj, ki sprostito govorni aparat, izboljšajo izgovor, ozavestijo dihanje in okrepijo glas. Govor postane razumljiv, jasen, sproščen in brez napetosti. Na delavnici bomo spoznali nekatere tehnike za izboljšanje govorne kondicije. Naučili se bomo preponskega dihanja, razbremenitve glasilk s pravilnim dihanjem in se seznanili z vajami za izboljšanje artikulacije.

12.45–13.30 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Srajca srečnega človeka – Z ljudskimi pravljicami o zdravju, predavanje s pripovedovanjem zgodb

Izvajata: Špela Frlic in Rok Kušlan, Pripovedovalski Variete

Pripovedovanje zgodb velja za eno najstarejših umetnosti. Ljudske zgodbe so prek dolge verige pripovedovalcev, zapisovalcev in prirejevalcev (vsak je kaj spremenil, kaj dodal, kaj odzvel), prišle do nas ter danes tvorijo enega največjih in najbolj raznovrstnih literarnih korpusov. Pripovedujejo nam o brezčasnih življenjskih temah, kot so ljubezen, osebna sreča, rojstvo in smrt, pa tudi o tem, kako so ljudje včasih živeli, kako se se zabavali, kaj jih je skrbelo. S svojo motivno različnostjo nam ljudske zgodbe lahko služijo kot dobro izhodišče za obravnavo različnih tem z otroki in mladostniki. Tokrat predstavljamo takšne, ki se posredno ali neposredno dotikajo zdravega življenjskega sloga ter različnih vidikov telesnega in duševnega zdravja. Pripovedovalca bosta pripovedovala zgodbe o tem, kako je na zemljo prišel tobak, zakaj je v smeh prasnila kraljična, ki se ni nikoli smejala, kakšno srajco nosi srečen človek, in še o čem.

14.00–14.45

Pedagogi – zavezniki knjižnic, predavanje

Izvajajo: Breda Karun, Jara, zavod za razvoj knjižnic

Obiskovanje splošnih knjižnic ter vedenje, kako uporabljati knjižnične storitve in knjižnično gradivo, je ena od zelo pomembnih dejavnosti za razvoj otroka in mladostnika. Za obiskovanje knjižnic lahko mladostnike motivirajo pedagogi, tako da so v učnem procesu zavezniki – zagovorniki knjižnice in njenega pomena. Pedagog je lahko zagovornik knjižnice, saj njeno dejavnost zelo dobro pozna, in se skozi svojo izkušnjo zaveda pomena, ki ga imajo knjižnične storitve in dejavnosti pri razvoju posameznika. S svojo avtoriteto iz znanja in drugih pristojnosti, pridobljenih v knjižnici, je lahko mladostnikom zgled in s tem motivacija za uporabo knjižnic.

15.15–16.00 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Kako Fircologi premagajo strah pred nastopanjem? Otroške televizijske oddaje kot pomoč pri pogovorih s šolarji, delavnica z ogledom oddaj

Izvajajo: uredniki oddaj v *Otroškem in mladinskem programu TV Slovenija*

Starejši šolarji so trši oreh, ko razmišljamo o tem, kako jih učinkovito nagovarjati s pomočjo televizijske oddaje. Oddaja, v kateri nastopajo njihovi vrstniki, je zagotovo ena izmed možnosti. Mladi gledalci budno spremljajo in komentirajo vse: vedenje mladih voditeljev, njihov govor, čustva, odnose, duhovite prebliske, oblačila, pričeske. V pogovoru z njimi se nam razkrije njihov pogled na svet in življenje. In prav to vam bomo predstavili z ogledom oddaje s šolarji in vodenim pogovorom, ki mu bo sledil.

Fircologi, Arhiv RTV Slovenija

16.30–17.30

Risanke – otrokov vstop v svet medijev. O pomenu premišljene izbire in kakovostne sinhronizacije risank za otroke, strokovno predavanje.

Izvoja: *Andreja Hafner, urednica animiranih oddaj za otroke v Otroškem in mladinskem programu TV Slovenija*

Medijsko opismenjevanje otrok se začne že v zgodnjem otroštvu in žanr, ki je otrokom najbližji, so zagotovo risanke. Toda – ali so res vse risanke primerne za otroke? Na kaj moramo biti še posebej pozorni, ko se odločamo, katere risanke otroku ponuditi v njegovih prvih srečanjih z mediji? In kakšen pomen ima za otrokov razvoj kakovostna sinhronizacija v slovenski jezik? Na predavanju boste dobili odgovore na ta in še veliko drugih pomembnih vprašanj, povezanih z risankami za otroke.

Knjiga o džungli, Arhiv RTV Slovenija

Dvorana M1

9.00–10.30 (Ustvarjalnost in nadarjenost)

Naslikajmo glasbo, uglasbimo sliko, odplešimo zgodbo ... Galerija na obisku, delavnica

Izvajalec: *Zavod Etnika, Mojca Leben, mag. umetnostne zgodovine in specialistka za ustvarjalni gib*

Program sodi v cikel šestih delavnic, ki otrokom predstavljajo šest različnih vsebin, umetniških izzivov. Strokovni delavci bodo spremljali delavnico v izvedbi Mojce Leben, na kateri bodo otroci spoznavali umetnost in njena sporočila s pomočjo glasbeno-plesnega doživljanja in lastnih ustvarjalnih interpretacij. Z animatorko otroci ustvarjajo zgodbo in ob tem povežejo likovno umetnost, gib, zvok, glasbo z določenim učnim področjem – matematiko, naravoslovjem, jezikom, opismenjevanjem, družboslovjem itd. – ter ga nadgradijo z lastno ustvarjalno izkušnjo.

11.00–11.45

Infodrom, TV Slovenija: Zakaj otroci potrebujejo lasten dnevnik, predstavitev

Izvedba: *Barbara B. Stegeman, urednica oddaje*

Več razlogov je, zakaj otroci potrebujejo lastno informativno oddajo. Prvi je gotovo ta, da so obkroženi z mediji. In naša dolžnost je, da jih naučimo, kako naj jih uporabljajo. Poleg tega imajo otroci v vsakem primeru dostop do raznih dnevnih novic, te pa namesto razumljive razlage pogosto porajajo strah in negotovost. Pomembno je, da otroci na primeren način izvedo, kaj se dogaja v svetu. To je tudi njihov svet. Otroci potrebujejo prostor za javno izražanje mnenj, idej in tudi nasprotovanj. Potrebujejo možnost vpliva na okolje in reševanje problemov, saj tako prevzemajo odgovornost za prihodnost. Dnevnik za otroke pomaga otrokom razviti lastno vizijo sveta, v katerem odrastejo v dejavne državljane. Predstavili bomo te in še nekatere druge razloge, zakaj je pomembno, da imajo otroci lasten dnevnik. V predstavitvi tudi o tem, kako lahko učitelji uporabljajo Infodromove vsebine pri pouku.

12.15–13.00

Delo s filmom v vrtcu, predavanje s pogovorom

Izvajata: *Petra Slatinšek, Kinodvor in Mojca Bavdek, Vrtec Jarše Ljubljana*

Na predavanju s pogovorom se bomo dotaknili temeljnih vprašanj: kakšne filmske vsebine so pri določeni starosti otrok sprejemljive, kako prepoznati kakovosten film, kje dobiti filme, kako s filmom v vrtcu delati in kako do priporočilnega seznama filmov. V drugem delu bo vzgojiteljica Mojca Bavdek predstavila praktični primer dela s filmom v vrtcu.

14.00–14.45

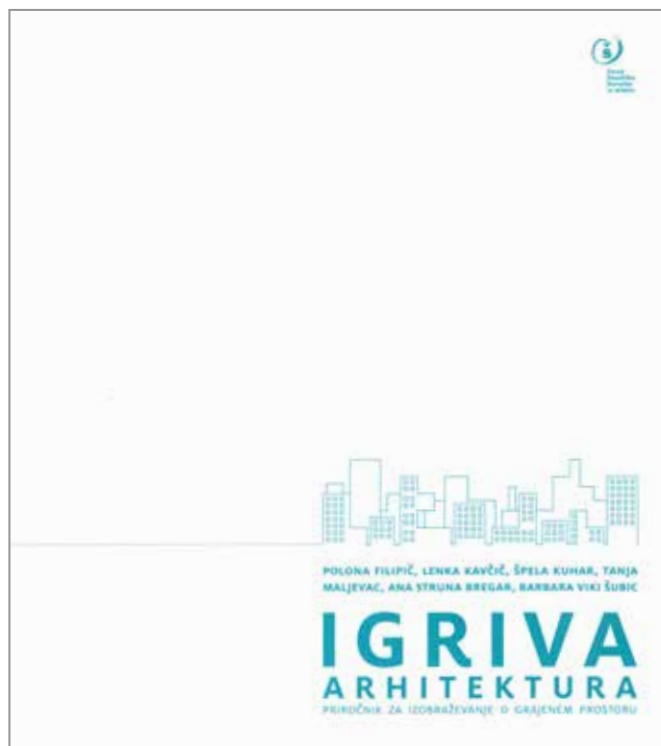
Igriva arhitektura, predstavitev priročnika

Izvajata: Ana Struna Bregar in Lenka Kavčič, Center Arhitekture Slovenije

Priročnik je bil izdan s podporo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, Ministrstva za kulturo ter Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo – Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje podjetništva, inovativnosti, razvoja, investicij in turizma (SPIRIT), Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) in Centra arhitekture Slovenije. Brezplačen priročnik so prejeli vsi vrtci, osnovne šole in splošne knjižnice po Sloveniji, objavljen pa je tudi na spletnih straneh ZRSŠ in Centra arhitekture.

Priročnik *Igriva arhitektura* je zasnovan kot preplet teorije in prakse. Izkazuje inovativen pristop poučevanja s celostnim načinom pridobivanja in povezovanja znanja s praktičnimi izkušnjami na različnih stopnjah izobraževanja, predvsem z nadgradnjo sedanjega kurikula za vrtce in učnih načrtov osnovnih šol ter usmerjeno organizacijo šolskih in obšolskih dejavnosti. Prostor in arhitektura sta povezana s skorajda vsemi področji izobraževanja.

Udeleženci na strokovnem usposabljanju spoznajo možnost in načine vertikalnega in horizontalnega medpredmetnega umeščanja izobraževanja o grajenem prostoru. Izobraževalne delavnice za pedagoge in izkustvene delavnice za tehnične, naravoslovne in kulturne dni za otroke izvaja Center arhitekture vse leto.

15.15–16.00

Filmska vzgoja v slovenskih kinematografih v šolskem letu 2013/14, predstavitev

Sodelujejo: Marija Štalekar, Art kino mreža Slovenije; Jure Matičič, Kulturni dom Franca Bernika Domžale; Rok Govednik, Zavod za uveljavljanje vizualne kulture Vizo

Art kino mreža Slovenije je reprezentativno združenje mestnih kinematografov, prikazovalcev kakovostnega filmskega programa, ki združuje 25 kinematografov po vsej Sloveniji. Že vrsto let izvaja kakovostno ponudbo filmov za otroke in mlade, namenjeno zaključenim šolskim projekcijam. V sezoni 2013/14 prvič prejemajo sredstva Slovenskega filmskega centra za namen filmske vzgoje ter tako v sodelovanju z Zavodom Vizo organizira skupni in brezplačni program filmskega opismenjevanja za otroke in mlade (vrtci, OŠ, SŠ). Kako lahko vrtci, šole in gimnazije sodelujejo z mestnimi kinii?

Z oblikovanjem skupne iniciative skušajo kakovostne programe filmske vzgoje približati vrtcem in šolam v krajevni okolici, s predstavljanjem priporočenih filmskih vsebin in dodatnih dejavnosti pa izboljšati raven filmske kulture med mladimi gledalci, pri katerih sta film in vizualna kultura množično reprezentirana v vsakdanjem življenju.

16.30–17.30

Soustvarjalni procesi, umetnost in posameznik, predstavitev z razpravo

Matej Peljhan: Mali princ

Sodelujejo: Matej Peljhan, CIRIUS Kamnik in Zavod za fotografsko terapijo; Marija Mojca Pungerčar, samostojna delavka v kulturi; mag. Katja Sudec, samostojna delavka v kulturi; vodi: Aleksandra Surla

Nekoč je fant po imenu Luka s prirojeno mišično distrofijo v pogovoru izrazil željo, da bi se videl na fotografiji, kako hodi in počne različne vragolije. Nastala je fotografska serija z naslovom *Mali princ*, o kateri avtor Matej Peljhan pravi: »Na prvi pogled težko uresničljiva želja, a če pogledamo na problem z druge perspektive, je tudi to mogoče.« Sodobna fotografija podpira procese soustvarjanja, zato ta dejavnost postaja vse bolj zanimiva tudi pri delu z ranljivimi skupinami. Ponuja neskončno možnosti za krepitev ali rehabilitacijo kognitivnih, čustvenih, vedenjskih, socialnih in zaposlitvenih področij človekove osebnosti.

Projekt *Socialdress* avtorice Marije Mojce Pungerčar, ki poteka od leta 2006, prav tako vključuje soustvarjalni proces. Temelji na delavnicah, ki širijo znanje o izdelovanju oblek, hkrati

pa krepijo zavedanje o posledicah globalizacije za domačo tekstilno industrijo ter opozarjajo na izginevanje rokodelskega znanja in spretnosti. Pod blagovno znamko *Socialdress* nastajajo na delavnicah duhovita in uporabna oblačila.

Modeli podobe, interdisciplinarno socialno integrativni umetniški projekt avtorice Katje Sudec, je potekal leta 2009 v obliki delavnic v sodelovanju s Centrom Janeza Levca, na katerih so sodelovali otroci in mladostniki s posebnimi potrebami, stari od 8 do 23 let. Avtorica je pri izvedbi projekta razmišljala o postopkih multiplega avtorstva, soustvarjanja, sodelovanja in skupinskega dela ter se spraševala, kako ti postopki vplivajo na sama umetniška dela ter na sodelujoče otroke in mladostnike pa tudi vključene strokovnjake.

Dvorana M2

10.45–12.30 (Ustvarjalnost in nadarjenost)

Zvočno igrišče, učna ura z radijsko igro

Produkcija: Radio Slovenija, 3. program, program Ars; avtor in vodja: Klemen Markovčič

Za nov spletni portal RTV otroški.si je režiser Klemen Markovčič v uredništvu igranega programa zasnoval projekt pod skupnim naslovom *Zvočno igrišče*. Radijska igra za otroke kot žanr je v spletnem okolju, za razliko od etra, v katerem je predvajana v celoviti različici, zdaj s pomočjo didaktičnega kviza deljena na posamezne zvočne odlomke. Namen tega je spodbuda razvoju otrokove ustvarjalnosti, predvsem pa slušnega razumevanja. Vsebina na portalu posebno skrb namenja tudi mentorjem in staršem, ki so mišljeni kot dejavni sopotniki pri otrokovem popotovanju skozi zvok.

14.00–15.00

Novinarska delavnica Radio Hudo!, interaktivna predstavitev

Vodi: Tadeja Bizilj, sodelavka Programa za mlade na 1. programu Radia Slovenija; sodelujejo učenci OŠ Šmartno pod Šmarno goro pod mentorstvom Mojce Velušček

Program za mlade 1. programa Radia Slovenija pripravlja radijske novinarske delavnice za osnovnošolce. Na delavnicah, ki so sestavljene iz treh delov, se učenci seznanijo z radijskim novinarskim delom, snemanjem in montažo prispevkov ter tudi sami oblikujejo in sodelujejo pri izvedbi oddaje *Radio Hudo!*, ki je na sporedu ob sobotah od 9.05 do 10.00 na 1. programu Radia Slovenija. V teoretičnem delu se učenci seznanijo z mediji in novinarskimi žanri ter razmišljajo o vsebini oddaje, ki jo snujejo. V praktičnem delu se nato lotijo snemanja intervjujev, reportaž in anket, ki jih ob pomoči radijskih tonskih mojstrov tudi zmontirajo in pripravijo za radijsko predvajanje. Za piko na i se mladi novinarji vživijo še v vlogo radijskih voditeljev ter v največjem radijskem studiu »v živo« odvodijo celourno oddajo.

Na novinarski delavnici bodo pedagogi spoznali potek novinarske delavnice ob praktičnem primeru dela z učenci.

15.30–16.15 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Nasveti za zdravo življenje v 19. stoletju v arhivskem gradivu, predavanje

Izvajata: Meta Remec v sodelovanju z Arhivom RS

Predavanje mlade raziskovalke Mete Remec bo slonelo na raziskavi, v kateri so primeri makrobiotičnih nasvetov, ki so se uveljavili v 19. stoletju in so posamezniku nalagali skrb ne le za lastno zdravje, temveč tudi za blaginjo okolice. Uveljavilo se je namreč prepričanje, da si lahko z zdravim življenjskim slogom vsak sam utrdi zdravje in podaljša življenje. V tem sklopu je bila tudi skrb za zdravo in čisto življenjsko okolje, snažnost telesa in obleke, zdravo prehrano, zmernost pri jedi, pijači in telesnih užitkih, odpovedovanje različnim razvadam, pa tudi skrb za duševni mir, dovolj počitka, srečen zakon in še kaj. Predstavila bo proces prevzgoje, civiliziranja in širjenja meščanskih vrednot, kot so delavnost, zmernost in odgovornost tudi med širše sloje prebivalstva. V zadnjem delu predavanja bo vključen tudi pogled na kulturo, ki je bila v tistem času pomemben dejavnik pri prizadevanju za duševni mir, za izobrazbo ter duševni in moralni razvoj s pomočjo literature, glasbe in slikanja, ki so postale zaželeni dejavnosti meščanskih otrok, predvsem deklet.

Dvorana M3, 4

9.00–10.30

BridA: Kolektivna gradnja slike, delavnica

Izvajata: BridA (Tom Kerševan, Sendi Mango, Jurij Pavlica)

Z informacijami, ki jih je zbral, smiselno sestavi in uredi kolektiv BridA, bo skupaj s pomočjo obiskovalcev grajeno umetniško delo. Obiskovalci bodo sledili navodilom skupinsko vključeni v sam proces nastanka umetniškega dela.

Kolektiv je bil ustanovljen leta 1996 na Akademiji za likovno umetnost v Benetkah, kjer so člani Tom Kerševan, Sendi Mango in Jurij Pavlica tudi doštudirali. Njihovo delo temelji na razmišljanju o procesih in vlogah v okviru sodobne umetnosti, na načelu umetniškega povezovanja in skupinskega delovanja, na raziskovanju in projektih, ki vključujejo sodelovanje z raznimi drugimi umetniki, strokovnjaki, ustvarjalci. Označujejo jih angažirano delo v lastnem kraju, številne povezave z raziskovalnimi inštituti in univerzami, uspešni nastopi v tujini ter lasten program rezidenčnega umetnika.

11.00–12.00

Teden kulturne dediščine, predstavitev

Izvajata: Nataša Gorenc in Milena Antonič, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Dediščina je stvarna, resnična in nekaj, česar ne smemo zanemariti, pozabiti. Potrebuje vso našo skrb, nego in pozornost.

Cilj nacionalnega *Tedna kulturne dediščine* je poleg višanja ravni kulturne zavesti in zavedanja o pomenu kulturne dediščine pri najmlajših in mladih tudi navezovanje novih sodelovanj (partnerstev) v kulturno-umetnostni vzgoji. V *Tednu*, ki bo letos trajal od 27. septembra do 4. oktobra, bomo skupaj z vsemi prireditelji *Dni evropske kulturne dediščine* posebno pozornost namenili izobraževanju o kulturni dediščini. Pritegniti želimo učitelje in učeče se!

12.30–13.00

Kino-katedra v Slovenski kinoteki, predstavitev pedagoških programov *Kino-katedra za srednješolce* in *Kino-katedra za pedagoge*

Sodelujeta: Maja Krajnc in dr. Andrej Šprah

Pedagoški programi v Slovenski kinoteki temeljijo na možnostih doživljanja avtentične filmske izkušnje ob projekciji filmskih klasik iz kinotečnega arhiva. Program za srednješolce, poimenovan *Osnove filmske ustvarjalnosti*, se posveča predstavitvi in analizi osnovnih filmskih izraznih sredstev ob izbranem filmskem primeru. Program, namenjen pedagoškim delavcem, pa je zasnovan kot serija delavnic na temo ključnih zgodovinskih filmskih gibanj; posamezno delavnico sestavljajo uvodno predavanje, projekcija filma in pogovor oziroma medsebojna izmenjava izkušenj udeležencev.

14.00–15.00

Učna ura sodobnega plesa, predstavitev izobraževalnega programa

Sodelujejo: Maja Delak, Andreja Kopač in Petra Pikalo, SVŠGL – smer *Sodobni ples*, ter Nina Meško, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) – oddelek za ples

Učna ura sodobnega plesa je zastavljena v obliki modularnih vsebin različnega obsega za različne priložnosti in prostore. Oblike predstavljanja združujejo praktični in teoretični prikaz sodobnega plesa. Vsebine *Učne ure* se navezujejo tako na ples kot umetniško zvrst kakor tudi na vsebine iz šolskega okolja (v navezavi na teme iz drugih predmetov), ki so didaktično podana refleksija popularne kulture in umetniških vsebin. Tovrstni zastavek je ravno v sodobnem plesu še posebej dobrodošel za analizo, saj je večinoma sočasno vpet v obe smeri: tako v popularno kot alternativno kulturo. V ta namen je cilj *Učne ure sodobnega plesa* doseči višjo raven razumevanja in kritične refleksije, ne zgolj plesa kot medija, temveč tudi družbenih norm in obrazcev, ki prek plesa postanejo vidni in otipljivi.

15.30–16.30

Z zvokom o plesu, predstavitev projekta

Sodelujejo: Tomaž Grom, Gregor Kamnikar, Nina Meško, Nina Ostan, Špela Trošt in dijaki Gimnazije Poljane. Produkcija: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) in *Maska*, v sodelovanju z Gimnazijo Poljane

Projekt *Z zvokom o plesu* je vključeval ustvarjalno delavnico in glasbeno-plesno uprizoritev. Delavnica, ki je potekala pod mentorstvom Tomaža Groma in Špele Trošt, je predstavljala eksperiment, ki je ozaveščal različne načine ustvarjalnega procesa in spodbujal povezovanje različnih umetniških praks. Na delavnici so dijaki Gimnazije Poljane na podlagi knjige o sodobni plesni umetnosti *Zmes za ples* avtorja Gregorja Kamnikarja mislili ples, oblikovali zvok, igrali igro, risali črke, zvočili podobe, iskali izzive, kršili pravila, kradli zamisli, proučevali gradivo in sestavine plesne zmesi, mešali gib, tvegali dolgočasje, dvomili v virtuoznost, pričakovali nepredvidljivo ...

Dvorana E6

9.30–10.30 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Predstavitev otroškega spletnega portala RTV Slovenija

Izvajajo: mag. Kaja Jakopič, Multimedijški center RTV SLO

RTV Slovenija predstavlja novi spletni portal za otroke, njihove starše in vse, ki so v dejavni vzgojni in komunikacijski interakciji z otroki. Kakovostne vsebine iz poznanih in priznanih televizijskih in radijskih oddaj RTV Slovenija so zdaj zbrane vse skupaj na novem otroškem spletnem portalu, dopolnjujejo jih tudi nove zabavne in poučne spletne vsebine.

11.00–11.45

Predstavitev oddelka za podnaslavljanje slovenskih oddaj za gluhe in naglušne ter novosti, predavanje

Izvajajo: Simona Blatnik, Aida Ljubijankič in Blaž Šircel, Multimedijški center RTV SLO

V razvoju znanosti, napredka, najsodobnejše tehnologije in tehnične opremljenosti poteka televizijsko podnaslavljanje za gluhe in naglušne od leta 1997. Za komuniciranje med gluhi in naglušni so zelo pomembna občila, med temi je na prvem mestu televizija, saj lahko senzorno ovirani publiki ponudi kakovostnejše informacije ter s tem izboljša splošno izobrazbeno raven gluhih in naglušnih. Hkrati pa storitev omogoča lažje spremljanje slovenskih oddaj starostno naglušni populaciji, podnapisi pa služijo tudi kot pomoč pri opismenjevanju naših najmlajših. V letu 2012 je bila izvedena posodobitev audio/video arhiva na spletnem portalu MMC-ja. Ta uporabniku omogoča večjo preglednost nad arhivom oddaj. Novi RTV 4D-arhiv omogoča tudi vklop podnapisov na spletu z barvnimi ali nebarvnimi podnapisi.

12.15–13.00

Spletno mesto RTV Slovenija za senzorno ovirane, predstavitev

Izvajajo: Mateja Vodeb, producentka *Izobraževalnega programa*

Predstavili vam bomo spletno stran, namenjeno senzorno oviranim. Cilj spletnega mesta je omogočiti lažji dostop do vsebin, ki jih pripravljamo v programih RTV Slovenija. To pomeni dostop do oddaj, opremljenih s tolmačem znakovnega jezika in podnapisi ter oddaj z zvočnimi opisi in drugih vsebin, ki zadevajo invalide.

14.00–15.00

Predstavitev spletnega portala RTV Slovenija za starejše – Moja generacija

Izvajajo: Ksenija Tratnik, Multimedijški center RTV SLO

Multimedijški center RTV Slovenija je oblikoval spletni portal *Moja generacija*, ki je namenjen starejšim. Spletni portal ima preprost in pregleden izbor vsebin, črke so večje, da je lažje brati. Veliko pozornosti na portalu namenjamo predvsem novicam iz zdravja in drugih vsebin po meri starejše generacije. S portalom, ki je vsebinsko in oblikovno

prilagojen, želimo starejšim olajšati spremljanje dnevnega dogajanja in vas seznanjati z novostmi na področju zdravja, prehrane, rekreacije, nasvetov, pozabili pa nismo niti na kulturne, zabavne in športne vsebine. Obravnavamo tudi psihološke teme, raziskujemo odnose med starejšimi in mlajšimi, starimi starši in vnuki ter iščemo odgovore na druga vprašanja, ki zanimajo zrelo generacijo.

15.30-16.00, 16.10-16.40, 16.50-17.20

Portal Kulturni bazar – ponudba kulturnih ustanov za VIZ, za otroke in mladino ter strokovne delavce, predstavitev portala

Izvajata: Špela Frlac in Ana Petrovčič, urednici Portala Kulturni bazar

Katalog ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje, ki smo ga do sedaj brali v tiskani različici, se letos seli na splet in bo postal internetni imenik slovenskih kulturnih ustanov, ki delujejo na področju kulturno-umetnostne vzgoje. Njegov namen ostaja vsa leta isti: namenjen je strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih zavodih kot pripomoček pri načrtovanju kulturnih dejavnosti ter kulturnim ustanovam pri načrtovanju kulturnega programa. Je tudi koristen vodnik za vse (tudi starše, stare starše ...), ki načrtujejo obšolske in zunajšolske dejavnosti za otroke in mlade ter si prizadevajo za kakovostno in ustvarjalno preživljanje njihovega prostega časa. Na delavnici bosta urednici *Kataloga* predstavili, kakšne možnosti uporabe ponuja njegova elektronska različica, ter ob konkretnih primerih pokazali, kako nam je katalog lahko v pomoč pri načrtovanju kulturnih dejavnosti za otroke in mladostnike.

Galerija CD

Osem slikark. Sodobno slovensko slikarstvo po letu nič, razstava

Cankarjev dom v koprodukciji z Obalnimi galerijami Piran. Kustos razstave: Andrej Medved.

Če je kazalo, da je sodobno slovensko slikarstvo po vrhuncih v osemdesetih in devetdesetih letih zašlo v krizo, se je ob prelomu tisočletja pojavilo ponovno in prelomno vračanje k sliki, tudi v mednarodnem okolju. Po slikarskem čudežu, čistem »tkanju« na podobah Joni Zakonjšek, je vzniknil val slikark, ki vračajo zaupanje v slikarsko sporočilo in umetniško spoznanje. Gre dobesedno za odkritje novega slikarstva s prenovljeno umetniško močjo v delih: Maruše Šuštar, Nike Zupančič, Ksenije Čerče, Katje Sudec, Ane Sluga, Suzane Brborović in Ire Marušič. Prihajajo še številne druge, ki šele oblikujejo svoj slog odkrivanja in iznajdbe nove slike.

16.-16.45 in 17.-17.45

Vodenje po razstavi
Izvajata: Cankarjev dom

Program dogodkov v izvedbi ekipe AKTIV (delovna skupina II) in Inicijative SOdelujem

12.45-13.30

AKTIV (delovna skupina II), Inicijativa SOdelujem: Ad Hoc: Osem slikark, kustos razstave: Andrej Medved; interaktivna ponudba razlage del, spremljevalni program, v katerega se lahko gledalec vključi kadarkoli

Izvajajo: člani skupine AKTIV in Inicijativa SOdelujem; koordinacija: Ana Krepel Velimirovič; idejna zasnova: Inicijativa SOdelujem

Spremljevalni program performativnih reakcij na razstavo kot nasprotje uveljavljenim linearnim oblikam vodenja po razstavi. Spremljevalni program je zastavljen nelinearno in temelji na metodi performativnih reakcij s pomočjo avtobiografske zasnove galerijskega posredovanja. Obiskovalci razstave bodo skupaj z animatorji soudeleženi pri doživljanju izbranih likovnih del. Performativne reakcije se bodo izvajale spontano, potek dejavnosti pa bo narekovala skupinska dinamika prek sodelovanja obiskovalcev in animatorjev. Performativne reakcije tako postanejo edinstvene in neponovljive, saj vsak obiskovalec s svojim prispevkom soustvarja dojemanje izbranega likovnega dela.

Ira Niero Marušič: Pšutarna

14.00-15.00

AKTIV (delovna skupina II), Inicijativa SOdelujem: Spoznavanje prostora s plesom brez forme, spremljevalni program

Izvajajo: člani skupine AKTIV in Inicijativa SOdelujem; modne kreatorke mlajše generacije: Neja Kaligaro, Lea Paljk, Kaja Rutar; frizura: Nejc, za Uredništvo pričesk Robert; ličenje: Nastja Vodenik; Ples brez forme vodi: Urša Urbančič, učiteljica plesa po metodi DanceAbility; koordinacija: Ana Krepel Velimirovič; idejna zasnova: Katja Sudec

Spoznavanje prostora s plesom brez forme in z modnimi intervencijami predstavlja metodo umetniškega posredovanja, ki se intenzivno osredotoča na telesno in praktično občutenje razstavljenih likovnih del. Spremljevalni program je participativne narave, torej se na likovna dela in razstavnici prostor odziva prek gibanja ter obrazne in telesne mimike z drugimi metodami interaktivnih ter modnih odzivov na likovna dela. Obiskovalci kot dejavni udeleženci bodo povabljeni, da vstopijo v performans in se prepustijo gibanju plesa brez forme po metodi *DanceAbility*.

Strokovno usposabljanje zunaj CD:

SNG Opera in balet Ljubljana, Zupančičeva 1, 1000 Ljubljana

11.00–12.30 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Gisbert Näther: Picko in Packo, balet za otroke,
ogled predstave in operne hiše z zaodrjem

Koreografija in režija: Torsten Händler; glasba: Gisbert Näther; prevod: Svetlana Makarovič; adaptacija besedila za baletno uprizoritev in asistenca odrske uprizoritve: Tatjana Ažman; izvedba glasbe: Mladinski simfonični orkester; kostumografija: Hannelore Wedemeyer; scenografija: Gerd Neubert; izvedba: Baletni ansambel SNG Opera in balet Ljubljana

Predstava je odlična priložnost za vse otroke, ki želijo simpatično in slikovito spoznati baletno umetnost, duhovita, razposajena koreografija in razgibana glasba pa jim bosta približali tudi del svetovne otroške literarne zakladnice. Predstava že več let zapored navdušuje mlado občinstvo, njihove starše in vzgojitelje. Otroška baletna predstava *Picko in Packo* je plesna pripoved o dveh nabritih fantih, ki nas skozi svoje vragolije, poredne potegavščine in norčije popeljeta v hudomušen svet otroštva in odrasčanja. Slovenskim otrokom sta *Picko in Packo* znana že od leta 1980, ko je literarno zgodbo Wilhelma Buscha z izvirnim naslovom *Max und Moritz* iz davnega leta 1865 v slovenski jezik odlično prevedla Svetlana Makarovič.

17.00–18.30 (Zdrav in ustvarjalen življenjski slog)

Gisbert Näther: Picko in Packo, balet za otroke,
ogled predstave in operne hiše z zaodrjem

(glej SNG Opera in balet Ljubljana ob 11. uri)

Foto: Arhiv SNG Opere in baleta Ljubljana

Emona 2000 – praznovanje 2000-letnice nastanka Emone, antične predhodnice sodobne Ljubljane

Zbirališče: Zgodnjekrščansko središče (za OŠ Majde
Vrhovnik, Erjavčeva cesta 18)

14.00–14.45

**Potep po Emoni: Obisk Zgodnjekrščanskega
središča**

Izvajajo: Muzej in galerije mesta Ljubljane

Ste vedeli, da je tik za Cankarjevim domom emonski arheološki park? Skriti kotiček obiskovalcem pripoveduje tisočero zgodb o svojih starodavnih prebivalcih. Nekdanja stanovanjska hiša, katere ruševine so v parku še danes dobro vidne, je bila v 4. in 5. stoletju središče kristjanov. Na območju ene zazidalne parcele med pravokotno prepletenimi cestami Emone so bili urejeni prostori krstilnice in krščanske bazilike, prve na tem območju. Arheološka dediščina in situ že več let navdušuje obiskovalce vseh starosti, vse od predšolskih skupin naprej. Muzeji in galerije mesta Ljubljana na arheoloških parkih za mlajše obiskovalce organizirajo vodene pedagoške ogledne delavnice po navdihu Rimljanov, arheološka izkopavanja za šolske skupine, vodenje z rimskimi duhovi in individualne ogledne z otroškim vodnikom. Vabimo vas, da si ogledate arheološki park in spoznate vsebine, ki jih ponuja.

Zbirališče: Lapidarij Narodnega muzeja Slovenije (Narodni
muzej Slovenije, Prešernova 20)

15.00–15.45

**Potep po Emoni: Obisk lapidarija Narodnega
muzeja Slovenije**

Izvajajo: Narodni muzej Slovenije

Narodni muzej Slovenije ponuja na ogled zbirko več kot dvestotih kamnitih spomenikov z rimskimi latinskimi napisi, polnih informacij o spomenikih in rimskem obdobju na slovenskem ozemlju. Na antičnih napisih je mogoče preučevati osebna imena, pa tudi osebe, ki se za temi imeni skrivajo. Iz napisov črpamo tudi podatke o rimskih vladarjih, o bogovih, napisi pa nas informirajo tudi o policiji, šolstvu, zdravstvu, o dolžini življenjske dobe, o vzrokih umiranja. Miljniki nas seznanjajo z ustrojem javne cestne mreže, sarkofagi in pepelnice o načinu pokopa v različnih obdobjih. In še bi lahko naštevali.

Narodni muzej Slovenije za mlajše obiskovalce organizira vodene ogledne delavnice, doživljajsko-ustvarjalne delavnice na temo Rimljanov in Rimskega imperija in vodene ogledne lapidarije z vodnikom ter ponuja možnost samostojnega ogleda s pomočjo zabavnega delovnega zvezka. Vabimo vas, da si ogledate del Narodnega muzeja Slovenije in se seznanite z vsebinami, ki jih ponuja.

.....
Avtorjem fotografij in slikovnega gradiva se zahvaljujemo za brezplačno objavo.

Vabljeni!
Več informacij na www.kulturnibazar.si.